

ELEMENTS

DE LA LLENGUA ESPERANTO

ALFABET

a b c ĉ d e f g ĝ h ĥ i j ĵ k l m n
o p r s ŝ t u ŭ v z

Totes les lletres, a excepció de les següents, tenen la mateixa pronunciació que en català:

a, com la *a* de *mas*; **c**, com *ts*, *tç*: *palaco*=*palatso*; **ĉ**, com *tx* en la paraula *botxa*: *feliĉa*=*felitxa*; **e**, com *e* de *llet*; **g**, sempre suau, com en els mots *gat*, *guerra*; **ĝ**, com *tj* en *platja*; **h**, aspirada; **ĥ**, fortament aspirada, com *j* castellana; **j**, com *i*; **ĵ**, com la *j* de *dijous*; **o**, com la *o* de *tós*; **r**, suau; **s**, com *ss*; **ŝ**, com la *x* de *guixa*; **ŭ**, breu; **v**, expressament marcada; **z**, com la *s* de *rosa*.

Tota paraula 's llegeix tal com està escrita, i el séu accent recau sempre sobre la penultima síl·laba. El nombre de síl·labes es compta pel de vocals. Les formes **aŭ**, **eŭ**, **oj**, **aj**, **ej**, **uj**, com-e diptongues, valen per una sola síl·laba.

Exemples: "vo'jo", "kan'ta'do", "mor'gau", "pa'trí'noj".

TERMINACIONS GRAMATICALS

o. a. e.

Afegint una d'aquestes lletres a l'arrel d'un mot (vegi-s vocabulari, pag. 9) se formen respectivament els substantius, adjectius i adverbis.

L'Esperanto no té article indefinit (un, una): l'article definit és **la**, invariable en tots els genres, nombres i casos.

Els substantius es formen amb **o**, els adjectius amb **a** i els adverbis amb **e**.

la **patr'o**, el pare; **patr'a**, paternal; **patr'e**, paternalment. **jar'o**, any; **jar'a**, anyal; **jar'e**, anyalment.

Les paraules compostes s'obtenen per la simple adició de llurs elements constitutius, essent sempre 'l primer el mot de

1968 IK 886/10k

terminant, la terminació del qual se suprimeix generalment, conservant-se emperò en algunes paraules per raons d'eufonia.

Vapor'sip'o, vaixell de vapor; **akv'o'fal'o**, fall d'aigua (cascada); **nokt'o'mez'o**, mitjanit; **tag'mez'o**, mig-dia.

Les paraules estrangeres que la majoria de les llengües han pouat de la mateixa deu, i la significació i l'ús de les quals s'han internacionalitzat, tampoc canvien en Esperanto, havent tant sols d'emmotllar-se en la seva ortografia.

Ortograf'o, ortografia; **ortograf'a**, ortogràfic.
teatr'o, teatre; **teatr'a** (i no teatral'a), teatral.

j. n.

El plural se forma per l'adició de la lletra **j** a la terminació del substantiu (o) i a la de l'adjectiu (a). L'adjectiu s'acorda amb el substantiu en lo referent al nombre i al cas.

La patro'j, els pares; **bona'j domo'j**, bones cases.

En Esperanto no més hi hà dos casos: el mot simple sense característica especial (substantiu, adjectiu o pronom), que s'anomena "nominatiu", i el complement directe, que s'forma amb la lletra **n** afegida al nominatiu singular o plural i que nosaltres anomenem "acusatiu".

La filo amas sia'n patro'n, el fill estima a son pare;
mi vidas arboj'n, jo veig arbres.

Cada preposició té en la llengua internacional una significació fixa i determinada. Totes les preposicions regeixen nominatiu. Els complements indirectes es formen per medi de les preposicions.

De la patro, del pare; **al la patro**, al pare; **kun la patro**, amb el pare; **por la patroj**, per a'ls pares.

En cas de no saber quina preposició ha d'usar-se, pot fer-se ús de la preposició **je**, que no té significació determinada. Si no hi hà confusió a temer, pot emprar-se, en lloc de **je**, l'acusatiu sense preposició.

Les preposicions que per llur naturalesa no indiquen direcció, sempre que s'usin en aquest sentit han d'anar seguides del nom en acusatiu (amb **n**).

Ridi je lamulo, riure-s d'un coix; **je la tria horo**
o **la trian horon**, a les tres.

Kie?, ¿aon? **kie'n vi iras?**, ¿aont aneu? **hejme'n**, a casa. **iri Barcelono'n**, anar a Barcelona. **La birdo**

flugis en la cambro'n, l'aucell va volar cap a dins de la cambra. **Ĝi** flugas en la cambro, ell vola dins de la cambra (és a dins de la cambra i hei vola).

El grau comparatiu és format per **pli**, *més*, i el superlatiu per **plej**, *el més*, traduïnt-se 'ls mots *que* i *de*, respectivament per **ol** i **el**. El contrari *menys* es tradueix en el primer cas per **malpli**, i en el segon per **malplej**.

Pli blanka ol neĝo, *més blanc que la neu*; **la plej** bela urbo el Katalunujo, *la ciutat més hermosa de Catalunya*.

Els pronoms personals són:

Mi, jo. **ci**, tu. **li**, ell. **ŝi**, ella. **ĝi** (neutre). **ni**, nosaltres. **vi**, vós, vosaltres. **ili**, ells, elles. **si** (reflexe). **oni** (indefinit).

Quan són complements directes prenen la **n** del acusatiu, i, per l'adició de la característica **a**, esdevenen possessius, seguint les regles de l'adjectiu.

Mia, mon, ma, meu, meva. **cia**, ton, ta, teu, teva. **lia**, son, sa, séu, seva (d'ell). **ŝia**, son, sa, séu, seva (d'ella).

ĝia, son, sa, séu, seva (neutre). **nia**, nostre, nostra. **via**, vostre, vostra. **ilia**, llur (d'ells, d'elles). **sia**, son, sa, séu, seva, llur, i sos, ses, séus, seves, llurs. **mia** ĉapelo, *el meu berret*. **ilia** domo, *llur casa*.

obl. on. op.

Els numerals cardinals són sempre invariables.

1 unu	4 kvar	7 sep	10 dek
2 du	5 kvin	8 ok	100 cent
3 tri	6 ses	9 naŭ	1000 mil

Les desenes i centenes es formen per la senzilla reunió de dits numerals.

533 = kvin'cent tri'dek tri

Els ordinals es formen per adició de la característica **a** an els cardinals: unu'a, primer; du'a, segon; dekdu'a, dotzè.

Els multiplicatius es formen per medi del sufixe **obl'**: tri'obl'a, triple.

Els fraccionaris mitjansant el sufixe **on'**: du'on'o, meitat; tri kvar'on'oj, tres quarts.

Els col·lectius amb el sufixe **op'**: kvin'op'e, de cinc on cinc; dek'du'ope, per dotzenes.

Pera indicar els distributius s'usa la preposició **po**:
po ses, a raó de sis; **po naúdek**, a noranta (cada ú).

Les formes *primerament*, *segonament*, *en tercer lloc*, etcetera, s'indiquen amb la característica adverbial **e**: **unu'e**, **du'e**, **tri'e**, etc.

as. is. os. us. u. i.

ant. int. ont. at. it. ot.

Per medi d'aquestes dotze característiques o terminacions gramaticals, i del verb auxiliar **esti** (esser), es poden expressar tots els temps i modus de la conjugació activa o passiva. El verb no canvia ni pera les persones ni pera 'ls nombres.

Les tres terminacions **as**, **is**, **os** marquen els tres temps fonamentals:

Present—**mi skrib'as**, jo escric

Passat—**li skrib'is**, ell escrigué

Futur—**ni skrib'os**, nosaltres escriurem.

Us, **u**, **i** serveixen pera formar el condicional, l'imperatiu i l'infinitiu:

Condicional—**mi skrib'us**, jo escriuria

Imperatiu—**skrib'u**, escriu, escrigueu

Infinitiu—**skrib'i**, escriure.

Amb l'adició del pronom personal, l'imperatiu serveix pera expressar l'intenció, el desig, la voluntat:

(ke) **li skribu**, que ell escrigui; **ni skribu**, escriguem.

Ant, **int**, **ont** formen els participis actius:

Present—**skrib'ant'a**, que escriu

Passat—**skrib'int'a**, que ha escrit

Futur—**skrib'ont'a**, que escriurà.

Afegint les terminacions **o**, **a**, **e**, esdevenen substantius, adjectius o adverbis:

La leganto, el lector. **La pasinta nokto**, la nit passada. **Instruante ni lernas**, ensenyant aprenem.

Els participis passius es formen per medi de les característiques **at**, **it**, **ot**:

Present—**am'at'a**, que és aimat
Passat— **am'it'a**, que fou aimat
Futur— **am'ot'a**, que serà aimat.

Poden igualment esdevenir substantius, adjectius o adverbis:

la kaptito, el presoner

la amatino, l'aimada

kuiritaĵ terpomoĵ, patates cuites

li revenis el la batalo vundite, ell va tornar de la batalla ferit.

Amb el verb auxiliar **esti** 's formen els temps compostos'

vi estas amata, vós sou estimat

ni estos skribintaĵ, nosaltres haurem escrit

ŝi estus laboranta, ella estaria treballant

li estis dormonta, ell havia de dormir

mi estas amita, jo he sigut estimat

estu benata, benehit sies.

PREFIXES

bo- indica *parentiu resultant del matrimoni*: **patro**, pare; **bopatro**, sogre. **frato**, germà; **bofrato**, cunyat.

dis- marca *desunió*: **ĵeti**, llançar; **disĵeti**, escampar. **semi**, sembrar; **dissemi**, disseminar.

ek- marca *acció inicial o momentania*: **krii**, cridar; **ekkrii**, exclamar. **vidi**, veure; **ekvidi**, ovirar.

ge- indica *la reunió d'ambdós sexes*: **patro**, pare; **gepatroj**, pares (pare i mare). **onklo**, oncle; **geonkloj**, oncle i tia.

mal- indica *idea contrària*: **riĉa**, ric; **malriĉa**, pobre. **fermi**, tancar; **malfermi**, obrir.

re- indica *repetició*: **veni**, venir; **reveni**, tornar. **brilo**, brillantor; **rebrilo**, reflectament.

SUFIXES

-ad- indica *duració de l'acció*: **parolo**, paraula; **parolado**, parlament; **rigardi**, mirar; **rigardadi**, contemplar.

-aĵ- indica *una idea concreta*: **antikva**, antic; **antikvaĵo**, antiguitat. **pentri**, pintar; **pentraĵo**, una pintura.

- an**—indica *habitant, membre, partidari*: **Barcelono**, Barcelona; **Barcelonano**, barceloni. **Kristo**, Crist; **Kristano**, cristià.
- ar**—indica *reunió*: **vorto**, mot; **vortaro**, diccionari. **sablo**, sorra; **sablaro**, sorral.
- ĉj**—indica *diminutiu afectuós masculí*: **Jozefo**, Josep; **Joĉjo**, Pepet.
- ebi**—significa *possibilitat*: **vidi**, veure; **videbla**, visible. **kredi**, creure; **kredebla**, creïble.
- ec**—indica *qualitat abstracta*: **amiko**, amic; **amikeco**, amistat. **infano**, infant; **infaneco**, infantesa.
- eg**—indica *l'augmentatiu*: **varma**, calent; **varmega**, abrusador. **pluvo**, pluja; **pluvego**, aiguat.
- ej**—indica *lloc a propòsit pera*: **lerni**, aprendre; **lernejo**, escola. **preĝi**, resar; **preĝejo**, esglesia.
- em**—indica *tendença, inclinació, disposició*: **babli**, xerrar; **babilema**, xerraire. **labori**, treballar; **laborema**, treballador.
- er**—indica *element, unitat parcial*: **mono**, diner; **monero**, una moneda. **sablo**, sorra; **sablero**, gra de sorra.
- estr**—significa *el cap, el director*: **ŝipo**, nau; **ŝipestro**, capità de nau. **urbo**, ciutat; **urbestro**, arcalde.
- et**—indica *diminutiu*: **tablo**, taula; **tableto**, tauleta. **ridi**, riure; **rideti**, somriure.
- id**—indica *descendent*: **ĉevalo**, cavall; **ĉevalido**, pollí. **bovo**, bou; **bovido**, vedell.
- ig**—indica *acció transitiva de fer tornar, convertir en*: **scii**, saber; **soligi**, fer saber. **blanka**, blanc; **blankigi**, emblanquinar.
- iĝ**—indica *acció reflexiva de convertir-se en*: **ruĝa**, roig; **ruĝigi**, enrogir-se. **edzo**, marit; **edzigi**, casar-se.
- il**—indica *instrument*: **razi**, afaitar; **razilo**, navaja. **kombi**, pentinar; **kombilo**, pinta.
- in**—indica *sexe femení*: **onklo**, oncle; **onkline**, tia. **koko**, gall; **kokino**, gallina.
- ind**—significa *digne de*: **laŭdi**, lloar; **laŭdinda**, lloable. **admiri**, admirar; **admirinda**, admirable.
- ing**—indica *estoig, objecte en el qual se n'introdueix un altre*: **kandelo**, candela; **kandelingo**, palmatoria. **ŝingro**, dit; **ŝingringo**, didal.
- ist**—indica *professió, ocupació especial*: **ŝuo**, sabata; **ŝuisto**, sabater. **maro**, mar, **maristo**, mariner.

- nj—dóna an els noms propis femenins un sentit diminutiu afectuós: **Mario**, Maria; **Marinjo**, Marieta.
- uj—significa lo que conté, tanca o enclou una substància o un conjunt de: **inko**, tinta; **inkujo**, tinter. **mono**, diner; **monujo**, portamonedes.
- ul—marca el ser caracteritzat per: **juna**, jove; **junulo**, un jove. **bela**, bell; **belulino**, una beutat.
- um—sufixe indeterminat que té en la formació dels mots un paper semblant an el del **je** en les preposicions: **kruco**, creu; **krucumi**, crucificar. **vento**, vent; **ventumilo**, vano, ventall.

FORMACIÓ DELS MOTS

Si vàries arrels (o arrels amb afixes i terminacions gramaticals) expressen una sola idea, s'escriuen com formant una sola paraula.

No obstant, pera facilitar dels aprenents, se separen per medi d'apostrofs els elements constitutius:

Mal'fort'eo'o, **hom'lev'il'o**, **facil'ig'i**, **kre'int'o**

Encara que no expressin més que una sola idea, aquests mots estan compostos de diverses parts, i cal cercar el sentit de cada una en el vocabulari.

Les terminacions gramaticals, els sufixes i els prefixes són facils d'aprendre de chor, i tota la feina consistirà en eliminar-los del mot que's vulgui traduir i cercar l'arrel en el vocabulari.

Mal'fort eo o—Aqui's veu que **'eo'** indica *qualitat*, **'o** *substantiu*, **mal'** *idea contraria*, **fort'** *fort*: doncs, **forteoo** = *força*, **malforteco** = *feblesa*.

Hom'lev'il'o—Se veurà que **'il'** indica *instrument*, **'o** *substantiu*, **lev'** *aixecar*, **hom'** *home*: doncs, **homleviso** = *ascensor*.

Facil'ig'i—**'ig'** *fer*, **'i** *infinitiu*, **facil'** *facil*: doncs, **faciligi** = *facilitar*.

Kre'int'o—**kre'** *crear*, **'int'** *part. pas. actiu*, **'o** *substantiu*: doncs, **kreinto** = *creador*.

En el vocabulari's trobaran certes arrels sense apostrof. Això indica que's pot servir-sen sense terminacions gramaticals.

Gaire-bé totes són conjuncions, adverbis o particules.

EXERCICIS

1.

La patr'o est'as tre bon'a. Mi vid'is
El pare és molt bo. Jo vaig veure
 grand'a'n hund'o'n en la ĝarden'o. Mi parol'os
un gran goç en el jard. Jo parlarè
 hodiaŭ al mi'a patr'o pri la libr'o. Don'u al mi
avui a mon pare del libre. Doni-m
 la libr'et'o'n. La bird'oj hav'is nest'o'j'n en la
el llibret. Els aucells tenien nius en els
 arb'o'j. Ven'u al mi hodiaŭ vesper'e. Ĉu vi
arbres. Veniu a veure-m aquest vespre. Me
 dir'as al mi la ver'o'n? La dom'o aparten'as
dieu la veritat? La casa'm pertany.
 al mi. Sinjor'o Petr'o kaj li'a edz'in'o tre am'as
El senyor Pere i la seva muller estimen molt
 ml'a'j'n infan'o'j'n.
als meus nens.

2.

Ĉu vi jam trov'is vi'a'n horlog'o'n? Mi ĝin
¿Que ja ha trobat el seu rellotge? No l'he
 ankoraŭ ne serð'is. Kiam mi fin'os ml'a'n labor'o'n
pas cercat encara. Quan acabarè la meva setna
 mi serð'os mi'an horlog'o'n, sed mi tim'as ke mi
cercarè l' meu rellotge, però tinc por que
 ĝi'n jam ne trov'os.
ja no l'trobarè.

3.

“Simpla, fleksebla, belsona, vere internacia en siaj elementoj, la lingvo Esperanto prezentas al la mondo civilizita la sole veran solvon de lingvo internacia; ĉar, tre facila por homoj nemulte instruitaj, Esperanto estas komprenata sen peno de la personoj bone edukitaj. Mil faktoj atestas la meriton praktikan de la nomita lingvo.”

VOCABULARI

Abans de consultar el vocabulari, cal llegir amb atenció el paragraf sobre la formació dels mots (pag. 7).

Per medi d'aquest vocabulari, i sense recórrer a la gramàtica, qualsevol pot traduir i comprendre un escrit en Esperanto.

Aquest vocabulari conté tots els mots compresos en l'**Universala Vortaro** del Dr. Zamenhof, a excepció d'alguns noms de plantes i d'animals, d'origen llatí, rarament usats, i d'alguns mots que tenen, se pot dir, significació internacional (**cir-konstano'**, **talent'**, etc.).

Ve a contenir en total unes 1860 paraules.

Si l'explicació d'algun mot no és suficient, pot consultar-se la pagina indicada per la xifra que s troba al costat. Exemple: (6) vol dir "vegi-s pagina 6".

Abreviacions: intr. = "intransitiu"; tr. = "transitiu"; t. = "terminació"; una ratlleta (—) = "indica"; subs. = "substantiu"; adj. = "adjectiu"; adv. = "adverbi".

A

a t. del adj. (x)

abat' abat

abel' abella

abi' abet

abomen' abominar

abon' abonar-se

acer' euró (arbre)

acid' acid -a, agre

adet' comprar

ad' — duració (5)

adiaŭ adéu

admir' admirar

ador' adorar

adult' cometre

aer' aire [adulteri

afabl' afable

afekt' afectar

afer' assumpte, cosa

afrank' franque-

ag' obrar [jar

agl' aliga

agrabl' agradable

ag' edat

ajl' all

ajn — qualsevol

kii ajn, sia qui sia

aj-qual, concreta (5)

akcel' accelerar

akcent' accent

akcept' acceptar

akoipitr' astor

akir' adquirir

akn' gra (de la pell)

akompan' acom-

panyar

akr' esmolat

akrid' llagosta (de

aks'èix [terra)

akuŝ' llevar (un in-

akv' aigua [fant)

ala. vers

alaŭd' alosa

ali' altre

almenaŭ almenys

almoz' almoina

alt' alt

altern' alternar

alud' aludir

alumet' miste

am' aimar

amas' multitud

ambaŭ ambdós

amel' midó

amik' amic

ampleks' extensió

amuz' divertir

an' — membre de.

anas' anec [(6)

angil' anguila

angul' angle

angel' angel

anim' ànima

ankaŭ també

ankoraŭ encara

ankr' ancora

anonc' anunci

anser' oca [de.

anstataŭ en lloc

ant' — part. pres. act

antaŭ davant [(4)

antiv' antic
apart' apart [nyer
aparten' perta-
apenaü tot-just
aper' apareixer
apog' apoiar
Apr' porc senglar
aprob' aprovar
apud a la vora
ar' — reunió (6)
arane' aranya
arb' arbre
arê' arquet
arde' agró
ardez' picarra
arest' arrestar
argil' argila
argent' argent
ark' arc (geom.)
arm' armar
art' art
artifik' artífici
artik' articulació
Artrit' artritis
as — t. del pres. (4)
assign' assignar
astm' asma
asparag' esparreg
at' — part. pres. pas.
atak' atacar [(4)
atend' esperar (fer
atent' atent [temps)
ating' assolir
aü o
aüd' oïr
aüskult' escoltar
aütun' tardor
av' avi
avar' avar
aven' civada
avert' advertir
avid' avid
azen' ase

B

babil' xerrar
bak' coure en forn
bala' escombrar
balanc' balancejar
balbut' barbotejar
baldaü prompte
balen' balena
ban' banyar
band' estol
bant' llaç
bapt' batejar
bar' barrar
barakt' debategar
barb' barba
barel' bôta
bask' faldó
baston' bastó
bat' pegar
batal' combatte
bed' bancal
bedaür' doldre-s
bek' bec [de
bel' bell, bonic
ben' benehir
benk' banc (de seu-
ber' baia [re)
best' bestia
betul' vern
bezon' necessitar
bien' propietat
bier' cervesa
bind' relligar
bird' auccell
blank' blanc
blek' crit dels ani-
blind' cec [mals
blov' bufar
blu' blau
bo' — parentiu per
matrimoni (5)
boat' canoa

boj' lladrap
bol' bullir
bon' bo
bor' foradar
bord' vora
border' ribetejar
bors' borsa
bot' bôta
botel' ampolla
bov' bou
brak' braç
bram' brema
branê' branca
brand' aiguardent
brask' col
brid' brida
brik' maó
bril' brillar
brod' brodar
brog' escaldar
bros' respallar
bru' soroll
brul' cremar
brun bru
brust' pit
brut' bestiar
bub' marrec
buê' matar (bestiar)
buf' gripau
bukl' rull de cabells
bulb' ceba
bulk' llonguet
burd' borinot
burg' burgès
burgon' borro (dels
bus' boca [arbres)
buter' mantega
buton' botó

C

ced' cedir
cel' fi, objectiu
cent cent

oerb' cervell
 cerv' cervol
 ceter' lo restant
 eifer' xifra
 cigar' cigar
 cigared' cigarret
 cign' cigne
 cikoni' cigonya
 cindr' cendra [tes
 cir' llustre de saba-
 cirkuler' circular
 cit' citar [sura
 col' polsada (me-

Ĉ

ĉagren' donar pe-
 ĉambr' cambra [na
 ĉan' gallet (armes)
 ĉap' gorra
 ĉapel' berret
 ĉapitr' capitol
 ĉar car, perquè
 ĉarlatan' xarlata
 ĉarm' encisar
 ĉarnir' frontïça
 ĉarpent' fer de
 ĉas' caçar [fuster
 ĉast' cast
 ĉe a, a cân
 ĉef' principal
 ĉemiz' camisa
 ĉen' cadena
 ĉeriz' cirera
 ĉerk' atait
 ĉerp' pouar, treure
 ĉes' cessar [de...
 ĉeval' cavall
 ĉi prox.: *tiu*, aquell;
tiu ĉi, aquest
 ĉia cada
 ĉiam sempre
 ĉie a tot arreu
 ĉiel de tota manera

ĉiel' cel
 ĉies de tothom
 ĉif' matxucar
 ĉifon' parrac
 ĉikan' xafardejar
 ĉio tot
 ĉiom el tot
 ĉirkaŭ al voltant
 ĉiu cadascú, quis-
 ĉiz' cisellar [cú
 ĉj' — dim. afectuós
 masc. (6)
 ĉu part. inter. (?)

D

da s'usa en lloc de
de després dels
 mots que expres-
 sen pes o mesura:
funto da viando,
 una lliura de carn
 daktil' datil
 dano' dançar
 danger' perill
 dank' remerciar
 dat' data
 daŭr' durar
 de de (i després. de
 part. pas., «per »)
 deco' convenir, es-
 caure
 decid' decidir
 deĉifr' dexifrar
 dediĉ' dedicar
 defend' defensar
 degel' desgelar
 degener' degene-
 dekliv' declivi [rar
 dek deŭ (nombre)
 dekstr' dret (adj.)
 delir' desvariejar
 demand' pregun-
 tar

dens' dens, espès
 dent' dent
 denunc' denunciar
 depend' dependre
 deput' diputar
 des més; *ju pli...des*
pli..., com més...
 més...
 desegn' dibuixar
 detal' detall
 detru' destruir
 dev' deure
 deviz' divisa
 Di' Déu
 diabl' diable
 diboĉ' disbauxa
 difekt' malmetre
 difereno' diferèn-
 difin' definir [cia
 dig' dic
 digest' paŭr
 dik' gros, grúxut
 diligent' diligent
 dimanĉ' diumen-
 dir' dir [ge
 direkt' dirigir
 dis'—divisió (5) [tar
 diskont' descomp-
 dispon' disposar
 disput' disputar
 disting' distingir
 distr' distreure
 diven' endevinar
 divers' divers
 divid' dividir
 do doncs
 dolĉ' dolç
 dolor' causar dolo
 dom' casa
 domag' llastima
 don' donar [(és)
 donao' regalar, fer
 present de

dorlot' amanyagar
dorm' dormir
dors' esquena
dot' dotar
drap' drap, roba
dras' batre (el gra)
dres' ensinestrar
drink' beure excessivament
dron' negar-se, ofe-
du dos [gar-se
dub' dubtar
duk' duc
dum mentres
lung' prendre al servei

E

e t. del adv. (x)
eben' pla, llis
ebi' possible (6)
ebon' ebenus
eo'—qual. abs. (6)
eò fins (ponderació)
edif' edificant
eduk' educar
edz' marit
efektiv' efectiu
efik' esser eficaç
eg'—augment (6)
egal' igual
eh' resso, eco [(6)
ej'—lloc adequat
ek'—acció breu o començament (5)
eks' ex-
ekscit' excitar
eksped' expedir
ekster' fora de
ekstern' exterminar [nar
ekzamen' exami-

ekzempl' exemple
ekzerc' exercir
ekzil' exilar
ekzist' existir
el de, d'entre
elast' elastic (adj.)
elekt' elegir [(6)
em'—inclinació a
embaras' emba-
raç, obstacle
embri' embrió [da
embusk' embosca-
ement' eminent
en dintre, a
enigm' enigma
entrepren' em-
prendre
enu' fastiguejar-se
envi' envejar
epok' epoca
er'—element, uni-
tat parcial (6)
erar' errar
erinaç' eriçó
ermit' ermità
erp' rasclar
escept' exceptuar
eseno' essència
esper' esperar
esplor' explorar
esprim' expressar
est' esser, estar (v.)
estim' estimar [aux.
esting' apagar [(6)
estr'—quefe de
esafod' cadafalc
et'—disminució (6)
etag' pis, habita-
ció
etend' estendre
etern' etern
evit' evitar
ezok' esturió

F

fab' fava
fabel' rondalla
fabl' falla
facil' facil
faden' fil
fag' faig (arbre)
fajf' xiular
fajl' llimar
fajr' foc
fak' secció
fakt' fet
faktur' factura
fal' caure
fald' segar
fald' plegar, doble-
falk' falcó [gar
fals' falsificar
fam' fama
famili' familia
fand' fondre [se
fanfaron' alabar-
fantom' fantasma
far' fer
farin' farina
farm' arrendar
fart' trobar-se... (de
farun' farina [salut)
fask' manat, feix
fast' dejunar
faük' gola
favor' favor
febr' febre
feò' posit
fe'in' fada
fel' pell (de bestia)
feliò' feliç
felt' feltre
fend' esquerdar
fenestr' finestra
fer' ferre [vaixell)
ferdek' coberta (de

ferm' tancar
ferment' ferment-
fest' festa [tar
festen' festi
fiand' nuvi
fibr' fibra
fid' fiar-se
fidel' fidel
fier' superbiós
fig' figa
figur' figurar
fil' fill
fin' acabar (tr.)
fingr' dit
firm' ferm
firm'o casa de co-
fis' peix [merç
flam' flama
flank' costat
flar' flairar
flat' afalagar
flav' groc
fleg' cuidar (ma-
fleks' flexió [lalts)
fiirt' papellonejar
flor' flor
flu' rajar, fluir
flug' volar
fluid' liquid
flut' flauta
foir' fira
foj' vegada
fojn' fenc
fok' foca
foil' fulla
fond' fundar
font' font
for' lluny, fèra
forges' oblidar
forg' forjar
fork' forquilla
formik' formiga
forn' forn

fort' fort
fortik' solid
fos' cavar
fost' pal
frag' maduixa
fraj' desou (el pon-
dre dels peixos)
frakas' trencar
framason' franc-
framb' gers [maçó
frand' lleminer
frap' picar, trucar
frat' germà
fraül' fadri, solter
fremd' extranger
frenez' boig (adj.)
fres' fresc
fripon' murri
fromag' formatge
front' front (milit.)
frost' gelada (la)
frot' fregar
fru' dejorn
frugileg' gralla
frukt' fruit [(aucell)
frunt' front (de la
ftiz' tisis [cara)
fulg' sutge
fulm' llampec
fum' fumar
fund' fons
funebr' funebre
fung' bolet
funkci' funcionar
funt' lliura
fus' xopollejar
fut' peu (mida)

G

gaj' gai, alegre
gajn' guanyar
gal' bilis, fel [clop
galos' galotxa, es

gant' quant
garanti' garantit-
garb' garba [zar
gard' guardar
gargar' gargarit-
gas' gas [zar
gast' hoste
gaset' gazeta
ge' — els dos sexes
reunits (5)
general' general
gent' tribu [(mil.)
genu' genoll
glaci' glaç
glad' planxar
glan' gla
gland' glandula
glas' got
glat' llis
glav' espasa
glit' lliscar
glob' globus
glor' glorificar
glu' enganxar
glut' empassar-se
gorç' gorja
graci' graciós, es-
grad' grau [caient
grajn' grana, llavor
grat' gratar
gratul' felicitar
grav' greu, impor-
tant
graved' prenyat
gren' blat [(el)
gri' hordi perlat
gril' grill (insecte)
grino' xarriscar
griz' gris [(intr.)
gros' grosella
gru' grua (aucell)
grup' grup
gudr' quitrà

gum/ goma
gust/ gust
gut/ degotar
govern/ educar
gvid/ guiar

G

garden/ jardí
gem/ gemegar
gen/ molestar[(ad.)
general/ general
gentil/ gentil
germ/ germinar
gi ell, ella, això (3)
gib/ gep
gis fins (esp. temps)
goj/ joia, goig
gu/ gaudir
gust/ exacte, just

H

ha ah
haji/ calamarça
hak/ destralejar
hal/ mercat
haladz/ exhalar
mala olor
halt/ aturar-se
har/ cabell [fatiga
hard/ avesar-se a la
haring/ arengada
harp/ harpa
haüt/ pell, cutis
hav/ tenir
haven/ port (de
heder/ heura [mar)
hejm/ llar, casa
hejt/ escalfar
hel/ lluminós
help/ ajudar
hepat/ fetge
herb/ herba

hered/ heredar
herez/ heretgia
hero/ heroe
hierau ahir [ta
hipokrit/ hipocri-
hirund/ aureneta
ho oh
hodiaü avui
hok/ gafet, ganxol
hom/ home (espe-
cie)
honest/ honest
honor/ honorar
hont/ avergonyir-se
hor/ hora
horde/ hordi
horlog/ rellotge
huf/ unglot (dels
animals)
humil/ humil
humor/ humor
hund/ goç

H

haos/ caos
hemi/ química
himer/ quimera
holer/ colera (el)
hor/ chor

I

i t. del infinitiu (4)
ia algun, qualcun
ial per alguna raó
iam alguna vegada
id/ — descendencia
ide/ idea [(6)
idol/ idol
ie en algun lloc
iel d'alguna manera
ies d'algú [(6)
ig/ — fer, fer tornar

ig/ — fer-se, tornar-
se (6)
il/ — instrument (6)
ili ells, elles
imag/ imaginar
imit/ imitar
imperi/ imperi
implik/ implicar
impres/ impressió
(moral)
in/ — femení (6)
incit/ incitar
ind/ — digne de (6)
indign/ indignar-se
indulg/ tenir in-
dulgencia.
infan/ infant
infer/ infern
influ/ influir
ing/ — objecte on
s'introdueix... (6)
iniciat/ iniciar
ink/ tinta
inklin/ inclinat
inokul/ inocular
insid/ insidiar
insign/ insignia
insist/ insistir
instig/ instigar
instru/ instruir
insul/ illa
insult/ insultar
int/ — part. pas. act.
intenc/ intentar
inter entre
interes/ interessar
intern/ interior
intest/ intestí
invit/ invitar
io quelcom
iom una mica
ir/ anar
is t. del passat (4)

ist' — professió (6)
it' — part. pas. pas-
lu algué [siu (4)]

J

jt. del plural (2)
ja en efecte
jak' gec
jam ja
jar' any [ral
je preposició gene-
jen vet-aquí, jen...
jen..., ja... ja...
jes sí
ju (vegi-s des)
jug' jou
jug' jutjar, judicar
juk' picar, fer picor
jung' junyir
jup' faldilla
just' just
juvel' joia, joïell

J

jaluz' gelós
jaüd' dijous
jet' llençar
jongl' fer jòc de
jur' jurar [mans
jus' ara mateix

K

kaê' farinetes
kadr' marc, orla
kaduk' caduc
kaf' cafè
kağ' gavia
kaji
kajer' quadern
kajut' camarot
kal' ull-de-poll
kaldron' calderó

kales' carroça
kalik' calze
kalk' calç [peu
kalkan' taló (del
kalumni' calumnia
kambi' lletra (de
cambi)
kamel' camell
kamen' llar, escal-
fa panxes
kamer' cambra
kamp' camp [fosca
kar' canya
kanab' canem
kanap' canapè
kandel' candela
kankr' cranc
kant' cantar
kap' cap
kapabl' apte
kapr' boc
kapric' capritx
kapt' agafar, atra-
par
kar' car, estimat
karb' carbó [dot
kard' card, escar-
kares' acaronar
karot' pastanaga
karp' carpa [dejar
kartav' tartamu-
kas' caixa (de va-
kask' casc [lors)
kastel' castell
kaş' amagar
kaştan' castanya
kat' gat
katar' catarre
katen' cadena
kaüz' causa
kav' cavitat
kavern' caverna
kaz' cas (gram.)

ke que (conj.)
kel' celler
kelk' algun
kern' pinyol
kest' caixa, capça
kia qual (el..., la...)
kial perquè
kiam quan
kie on, aon
kiel com
kies de qui
kio què, lo què
kiom quant
kis' besar
kiu qui, el qui
klar' clar
klas' classe
kler' instrüit
klin' inclinar (tr.)
klopod' afanyar-se
kluz' resclosa
kned' pastar
knab' xicot
kojn' falca
kok' gall
koklus' coqueluix
koks' cadera [cos)
kol' coll (part del
kolbas' botifarra
koler' enujar-se
kolomb' colom
kolon' columna
kol'um' coll (pos-
tiç) [tuació)
kom' coma (pun-
komb' pentinar [çar
komenc' comen-
komero' comerciar
komfort' comodi-
tat
komisi' encarregar
komiz' dependent
kompar' comparar

kompat' compadi	korekt' corretgir	kruô' cantir
komplez' com- plaire [dre] (tipogr)	korespond' cor- respondre	krud' tosc
kompost' compon-	kork' suro	kruel' crudel
kompren' com- prendre	korn' corn, banya	krur' cama
komun' comú	korp' cos	krust' crosta
kon' concixer [nir]	korpus' cos (mil.)	krut' pendent, da- vallada
koncern' concer-	kort' pati	kubut' colze
konduk' conduïr	korv' corb	kudr' coisir [sell]
kondut' portar-se	kost' costar	kugl' bala (de fu- kuir) coure (verb)
konfes' confessar	kot' fang, llot	kuk' pastiç
konfid' confiar	koton' cotó	kukol' cucut
konfuz' confondre	koturn' guatlla	kukum' cogombre
konk' petxina	kov' covar [brescrit]	kukurb' carabaça
konklud' deduir	kovert' sobre, so-	kul' mosquit, rentell
konsci' tenir con- ciencia de	kovr' cobrir	kuler' cullera
konsciencio' con- ciencia	kraô' escupir	kulp' culpable
konsent' consen- tir [var	krajon' llapiç	kun amb, kun'e, juntament
konserv' conser-	krak' cruixir	kunikl' conill
konsider' consi- derar	kramp' ganxol	kupr' coure (met.)
konsil' consellar	kran' aixeta	kur' correr [altia]
konsist' constar de	kranl' crani	kurao' tractar (ma- kurag' coratge
konsol' consolar	kravat' corbata	kurb' curva
konstant' const- tant [truïr	kre' crear	kurten' cortina
konstru' cons-	kred' creure	kusen' coixi
kontent' content	krem' crema	kuô' jaure
kontor' taulell	kren' rave de bosc	kutim' costum
kontraü' contra	kresk' creixer	kuv' cubell
kontuz' contondre, fer mal [bosc	kret' greda	kuz' cosí (encara que
konval' lliu de	krev' esclatar	kvankam' anque,
konven' convenir	kri' cridar	kvant' quantitat
konvink' conven-	kribr' garbellar	kvar' quatre
kor' cor [cer	krim' crim	kvartal' barri
korb' cove	kripl' esguerrat	kvazaü' com si
kord' corda (mús.)	kritik' criticar	kverk' roure
	kroô' enganxar, penjar	kviet' quiet
	krom' apart de	kvin' cinc
	kron' corona	kvit' lliure d'una obligació
	krop' pap	kvitano' rebut
	kroz' creuar	
	kruc' creu	

L

l' } el -s, la -s, lo

labor' treballar

lao' cansat, las

lacert' llagardaix

laô' llaç (cacera)

lad, llauna

laf' lava

lag' llac

lak' verniç

lake' lacai

laks' diarrea

lakt' llet

lam' coix (adj.)

lan' llana

land' país

lang' llengua (org.)

lanug' borriçol

lard' llard

larg' ample

laring' laringi

larm' llagrima

las' deixar

last' darrer

laü segons

laüb' emparrat

laüd' alabar, lloar

laüt' en veu alta

lav' rentar

lavang' allau

lecion' llicó

led' couro

leg' llegir

legom' llegum

leg' llei

lek' llepar

lent' lletnia

lentug' piga

leon' lleó

lepor' llebra

lern' aprendre

lert' traçut

lesiv' lleixiu

leter' lletra, carta

lev' aixecar

levkoj' alelí, viola

li ell

liber' lliure

lien' melsa

lig' lligar

lign' fusta

liken' liquen

likvor' licor

lilil' lliri

lim' limit

limak' llimac

lin' lli

lingv' llengua,

lini' linia [idioma]

lip' llavi

lit' llit

liter' lletra (alf.)

liver' proveïr

log' atreure (sentit)

log' habitar [moral]

lok' lloc

long' llarg

lorn' ullera

lot' rifar

lu' llogar (lo d'un

lud' jugar [altre])

lul' breçar

lum' llum (la)

lumb' llom

lun' lluna

lund' dilluns

lup' llop

lupol' llupol

lut' soldar

M

mac' pa alís, sense

llevat [zem]

magazen' magat-

maô' mastegar

magi' magica

magnet' imant

maiz' blat de moro

majest' majestat

majstr' mestre

makler' fer corre-

makul' taca [tatges]

makzel' maxilar,

barra [(5)]

mal' — lo contrari

maleol' tormell

malgraü malgrat

mam' mamella

man' mà

mang' menjar

manier' manera

manik' mànega

mank' mancar

mantel' mantell

mar' mar

marô' aigua-moll

mard' dimars

mark' marca

marmor' marbre

marš' marxar, ca-

minar

martel' martell

mason' maçonar

(edificació)

mast' mast, pal de

mastri' amo [nau]

maš' malla (de xar-

xa, etc.)

mašin' màquina

maten' mati

matrao' matelas

matur' madur

mebl' moble

meê' metxa, ble

medit' meditar

mej' milla

mel' toixó

meleagr' indiot
melk' munyir
mem' mateix
membr' membre
memor' recordar-se de
mend' encarregar
mensog' mentir
menton' barba (part de la cara)
merit' mereixer
merkred' dime-
met' posar [cres
meti' ofici, profes-
mev' gavina [sió
mez' el mig
mezur' mesurar,
mi jo, mi [midar
miel' mèl
mien' aire, gest
migdal' ametlla
migr' rodar món
miks' barrejar
mil' mil
mili' mill
milit' guerrear
minac' menaçar
miop' miop
mir' admirar-se
misi' missió
mizer' miseria
model' model
moder' moderat
modest' modest
mok' burlar-se de
mol' tou
mon' diners [re
monah' monjo, fra-
monarh' monarca
monat' més (part de
mond' món [l'any)
mont' montanya
montr' mostrar

mor' costum, con-
ducta
morbil' xerampió
mord' mossegar
morgau' demà
mort' morir
morter' morter
mošt' tractament
de dignitat: *vi'a*
reĝ'a mošt'o, V.M;
vi'a kardinal'a
mošt'o, V. Emma.
mov' moure
muel' moldre
muf' maneguet (pe-
lut pera les mans)
muk' móc
mult' molt
mur' mur, paret
murmur' murmu-
mus' ratolí [rar
musk' molsa
muskol' muscle
(org. fibrós)
mustard' mostaça
mustel' mustela
muš' mosca
mut' mut (adj.)

N

n t. del c. dir. (2)
naci' nació
naĝ' nedar
najbar' veí
najl' clau (un)
najtingal' rossi-
nap' nap [nyol (au)
nask' engendrar,
nask'iĝ' neixer
naŭ nou (nombre)
naŭz' fer basqueig
naz' nas
ne no

nebul' boira
meces' necessari
negoo' negoci
neĝ' neu
nek. nek., ni., ni.,
nenia cap
nenial per cap raó
neniam mai
nenie en lloc [nera
neniel de cap ma-
nenies de ningú
nenio res
neniom gens
neniu ningú
nep' nét
nepr' irremisible-
nest' niu [ment
nev' nebot
ni nosaltres
niĉ' ninxol
nigr' negre (adj.)
nivel' nivell
nj' — dim. afectuós
fem. (6)
nobel' noble (subs.)
nobl' noble (adj.)
nokt' nit
nom' nom
nombr' nombre
nord' nort
norm' normal
notari' notari
nov' nou (adj.)
nu i bé
nub' nuvol
nud' nuu
nuk' nuca
nuks' nou (fruita)
nuł' zero
numer' número
nun ara
nur solament
nutr' nodrir

O

o t. del subs. (1)
obe' obeir
objekt' objecte
obl' — numerals multiples (3)
obstin' obstinat
obstruko' obs-
 trucció
odor' fer olor
ofend' ofendre
ofer' sacrificar,
 oferir
ofic' carrec, ocupa-
oft' sovint [ció
ok vuit
okaz' succeir
okcident' occi-
okul' ull [dent
okup' ocupar
okzal' agrella
 ol que (compar.)
ole' oli
ombr' ombra
ombrel' ombrela
on' — nombres frac-
 cionaris (3)
ond' ona, onada
oni se, un hom (in-
onkl' oncle [definit)
ont' — el part. fut.
 actiu (4)
op' — numerals col-
 lectius (3)
opini' opinar
oportun' comoda-
or' or [ment
ord' ordre, metode
orden' ordre (ho-
 norific) [de costum
ordinar' ordinari,
ordon' manar

orel' orella
orf' orfe [mus.)
orgen' orgue (instr.
orient' orient
ornam' ornamentar
os terminació futur
osced' badallar [(4)
est' òs
ostr' ostra
ot' — part. fut. pas-
ov' ou [siu (4)

P

pac' pau [cia
pacienc' pacien-
pa' tirar, fer foc
pag' pagar
pag' pagina
pagi' patge
pajl' palla
pak' embalar
pal' palid
palac' palau
palet' paleta (pint)
palm' palmera
palp' palpar
palpebr' palpebra
pan' pa
papag' papagai
papav' cascall
paper' paper
papili' papellona
par' parell, parella
paradiz' paradís
pardon' perdonar
parenc' parent
parget' emposticat
parker' de cor, de
 memoria
parol' parlar
part' part (compo-
 nent d'un tot)
parti' partit (subs.)

paru' mallarenga
pas' passar
paser' pardal
pasi' passió
pask' Pasqua
past' pasta
pasted' pastieç
pastr' sacerdot
paš' fer passes
pašt' pasturar
pat' paella
patr' pare
pav' paó
pavim' paviment
pec' troç
peđ' pega
pedik' poll (insecte)
peg' pigot
pek' pecar
pekl' salar
pel' expulsar
pelt' abric de pells
pelv' gibrell
pen' esforçar-se
pend' penjar
penik' pinzell
pens' pensar
pent' penedir-se
pentr' pintar
pep' refilar
per amb, per medi
perê' tenca [de
perđ' perdre
perdrik' perduiu
pere' finir
perfekt' perfet
perfid' traïr
perk' persega
perl' perla [perla
perlamot' mare-
permes' permetre
peron' grada
persik' pressec

persist' persistir
pes' pesar (tr.)
pest' pesta
pet' demanar, sup-
plicar [liadures
petol' fer entrema-
petrosel' julivert
pez' pesar (intr.)
pi' piadós
pice' pi bord
pled' peu
pig' garça
pik' punxar [gar]
pilk' pilota (de ju-
pilol' pindola
pin' pi
pinô' pecigar
pingl' agulla (pera
subjectar)
pint' punta
pip' pipa (de fumar)
pipr' pebre
pir' pera
pirit' pirita
pist' picar, triturar
(en mortar)
piz' pesol
plac' plaça (espai
entre carrers)
pladô' plaure [xella]
plad' plata (de vai-
plafon' sostre [peu
pland' planta del
planed' planeta (as-
plank' sol, pis [tre
plastr' emplastre
plaüd' picar sobre
un liquid
plat' pla (adj.)
plej' el més (super.)
plekt' trenar
plen' ple
plend' planyer-s

plet' çafata
plezur' plaer
pli' més (comp.)
plor' plorar
plu' més (adv.)
plug' llaurar
plum' ploma
plumb' plom
pluv' ploure
po a raó de [jòc)
poent' punt (en el
polic' policia
polur' polir
polus' pol
polv' pols
pom' poma
ponard' punyal
pont' pont
popl' alber
popol' poble (la
por pera [gent)
porđ' porta
pork' porc
port' portar
portret' retrat
posed' posseir [prés
post' darrera, des-
postul' exigir
poš' butxaca
pošt' correus
pot' pot, olla
potenc' potencia
pov' poder (verb)
pra' predecessió
prav' que té raó
precip' principal-
ment
preciz' precís
predik' predicar
preg' resar [apretar
prem' oprimir,
premi' premi
pren' prendre

pres' imprimir, es-
tampar [quasi
preskaũ gaire-bè,
pret' disposat [dre
pretend' preten-
preter més enllà
prez' preu
pri de, sobre
prino' príncep
princip' principi
printemp' prima-
privat' privat [vera
pro per, a causa de
procent' interès
(d'un capital)
produkt' produir
profund' pregon
progres' progres-
sar (dar
prokrast' retar
proksim' proper
promen' passejar
se
promes' prometre
propon' proposar
propr' propi [ra
prosper' prospe-
prov' provar, assa-
jar
proverb' proverb
proviz' proveir
prujn' gebre
prun' pruina
prunt' manlleu
pruv' provar, de
mostrar
publik' public
pudel' goç d'aigus
pugn' puny
pul' puça
pulm' pulmó
pulv' polvora
pumik' pedra tosc

pump' bombar
pun' punir, castigar
punkt' punt
punt' puntes, randa
pup' nina (joguina)
pur' pur, nèt
pus' pus [nyer
puš' pitjar, emper
putor' gat mesquer
put' pou
putr' podrit

R

rab' robar
rabat' rebaixa
raben' rabi
rabot' ribotejar
rad' roda
radi' radi, raig
radik' arrel
rajd' anar a cavall
rajt' dret, poder
ramp' rastrejar, ro-
cegar-se
ran' granota
ranc' ranci
rand' vora, extre-
rap' rave [mitat
rapid' rapid
rast' rasclar
rat' rata
raük' ronc, enroga-
raüp' oruga [llat
rav' embadalir
raz' afaitar
re'—repetició (5)
reg' regir [plaire
regal' regalar, com-
regn' reialme, estat
regul' regla
reğ' rei
rekt' recte, directe
rel' carril, riell

rem' remar
rembur' atapaïr
rempar' muralla
ren' ronyó
renkont' trobar,
topar-se amb
respond' respon-
dre
rest' restar, ro-
ret' xarxa [mandre
rev' somniar (fig.)
rezerv' reservar
rezin' resina
rib' grosella
ribel' rebel·lar-se
ricev' rebre
riê' ric (adj.)
rid' riure
rifug' refugiar-se
rifuz' refusar
rigard' mirar
rigid' rigid [llat
rigl' passar el forre-
rikolt' cullita [ció
rilat' guardar rela-
rim' rima [esment
rimark' notar, fer
rimed' medi
ring' anell, anella
rip' costella (anat.)
ripet' repetir
ripoz' reposar
riproô' tirar en ca-
risk' arriscar [ra
risort' ressort
river' riu
riverenc reveren-
riz' arroç [cia
rod' rada
romp' rompre, tren-
rond' rodó [car
ronk' roncar
ros' rosada

rosmar' morsa
rost' rostir [lefant
rostr' trompa (d'e-
rot' companyia
roz' rosa [(mil.)
rozari' rosari [call
rub' runa, pedrus-
ruband' veta, cinta
ruben' rubí
rug' roig
rukt' rotar
rul' fer rodar
rum' rom
rust' rovellar
ruz' astut

S

sabat' dissabte
sabl' sorra
sag' sageta
sagao' sagaç
sag' juiciós
sak' sac
sal' sal
salajr' salari
salik' salzer
salm' salmó
salt' saltar
salut' saludar
sam' mateix
san' sa
sang' sang
sankt' sant
sap' sabó
sat' tip
saüc' salsa
sav' salvar
sci' saber
scienc' ciencia
sciur' esquiol
se si (condic.)
seb' seu
sed' però, sinó

seg' serrar	skapol' escapula	stal' estable (subs.)
seg' cadira	skatol' capsa	stamp' timbrar
sekal' segol	skerm' esgrima	stan' estany (metall)
seko' dissecar	skiz' esquis, bocet	standard' esten-
seks' sexe [(temps)	skrap' raspar	stang' pal [dard
sekund' segon	skrib' escriure	star' estar dret
sekv' seguir	sku' saccejar	stat' estat
sel' sella	skulpt' esculpir	steb' repunt
selakt' xerigot	skvam' escata	stel' estrella
sem' semblar	smerald' esmarag-	sterk' fems, adob
semajn' setmana	sobr' sobri [da	stern' extendre
sen sense	societ' societat (la)	stertor' ranera
seno' sentit	soif' set (la)	stomak' estomac
send' enviar	sojl' llindar, pas de	strab' mirar guerx
sent' sentir	la porta	strang' extrany
sep set (nombre)	sol' sol (adj.)	strat' carrer
serô' cercar, bus-	solen' solemne	stred' tirar, estirar
seri' serie [car	solv' resoldre	strek' ratlla
serioz' seriós	somer' estiu	stri' estria
serur' pany	son' sò	strig' oliba
serv' servir	song' somni	strik' vaga
ses sis [(l'any)	sonor' sò musical	strut' avestruç
sezon' estació (de	sopir' sospirar	stup' estopa
si si, se (reflex.)	sorb' absorbir	sturn' estornell
sid' seure	sorô' sortilegi	sub' sota
sieg' assetjar	sort' sort, destí	subit' sobtat
sigel' segellar	sovag' selvatge	suô' xuclar
sign' marcar	spac' espai [(adj)	sufér' sofrir
silab' silaba, <i>silabi</i>	spec' especie	sufiô' prou [gar
confegir	spedul' mirall	sufok' sufocar, ofe-
silent' callar	spert' expert	suk' suc, saba [groc
silik' silex	spez' girar, <i>el' spez'</i>	sukcen' ambre
silk' seda	gastar, <i>en' spez'</i> co-	sukces' tenir exit
simi' ximi, micu	spic' especia [brar	suker' sucre
simil' semblant	spik' espiga	sulfur' sofre
simpl' senzill, sim-	spin' espinada	sulk' solc, arruga
sincer' sincer [ple	spinac' espinacs	sun' sol (astre)
sinjor' senyor	spir' respirar	sup' sopa [tocar)
siring' lila	spirit' esperit	super' sobre (sense
sitel' galleda	spong' esponja	supoz' suposar
skabi' ronya	spron' esperó	supr' a dalt
skal' escala (serie,	sput' esputar	sur sobre (tocant)
mida...)	stab' estat major	surd' sord

surtut' perdessús
svat' arreglar ca-
saments
sven' desmaiar-se
sving' brandar

Š

šaf' bè, moltó
šajn' semblar
šak' escacs
šancel' fer tronto-
šang' canviar [llar
šarg' carregar (ar-
mes)
šarg' carregar (pes)
šat' plaure
šaüm' escuma, bru-
šel' escorça [mera
šelk' elastics
šerc' bromejar
ši ella
šild' escut (defensa)
šim' florir-se
šink' pernil
šip' nau, vaixell
šir' estripar [servar
širm' protegir, pre-
šlim' llim, llot
šlos' tancar amb
šmir' untar [clau
šnur' corda (de ca-
nem, etc.)
šov' empenyer fent
lliscar [pala
šovel' recullir amb
špar' estalviar
špin' filar
špruc' brollar, rajar
šrank' armari
šraüb' caragol
štal' acer [(clau)
štat' estat (polit.)
štel' furtar, robar }

štof' roba, drap
šton' pedra
štop' tapar
štrump' mitja
(part del vestit)
štup' graó
šu' sabata
šuld' deure (diners,
favors...)
šultr' espatlla
šut' abocar (solids)
švel' inflar
švit' suar

T

tabel' taula, llista
tabl' taula (möble)
tabul' tauler, post
tačment' destaca-
tag' dia [ment
tajlor' sastre
tamen no obstant
tapet' tapiç
tapiš' alfombra
tas' taça
taüg' servir pera
tavol' capa (desor-
te' tè [ra, etc.)
ted' fastiguejar
teg' cobrir del tot
amb funda
tegment' teulada
teks' teixir
teler' plat
temp' temps, dura-
temp' polsos [da
ten' tenir, aguantar
tend' tenda de cam-
panya
tenden' tendó
tent' temptar
ter' terra (part söl.
del globus)

tern' esternudar
terur' terror
testud' tortuga
tia tal
tial per aquesta raó
tiam aleshores
tie allà
tiel així
tikl' fer pecigolles
tim' temer
tine' arna (insecte)
tint' dringar
tio alló
tiom tant
tir' estirar, fer se-
titel' titol [guir
tiu' aquell
tol' tela
toler' tolerar
tomb' tomba
ton' to
tond' tondre, esqui-
tondr' tronar [lar
tord' torcer
torn' tornejat
tornistr' motxilla
tra a través
trab' viga
traduk' traduir
traf' encertar, tocar
el blanc
trakt' tractar
tranô' tallar
trankvil' tranquil
trans a l'altra ban-
tre mólt [da
trem' tremolar
tremol' tremol (ar-
bre)
tren' rocegar
trezor' tresor
tri tres
trink' beure

tritik' blat
tro massa
tromp' enganyar
trot' trotar
trotuar' acera
trov' trobar (algun
 objecte, etc.)
tru' forat
trud' imposar, for-
trunk' tronc [çara
tub' tubus, canó
tuber' tuberositat
tuf' tofa
tuj tot-seguir
tuk' drap (un)
tur' torre (de cas-
 tell, etc.)
turd' tord
turn' girar, fer vol-
tus' tossar [tar
tuš' tocar
tut' tot, sencer

U

u t. del imper. (4)
uj'—que conté, que
 enclou (7)
ul'—persona carac-
 teritzada per (7)
ulcer' úlcera
um' sufixe indeter-
 minat (7)
umbilik' llombri-
ung' unglà [gol
unu ú, un
urb' ciutat
urs' ós
urtik' ortiga
us t. del condic. (4)
uter uterus, matriç
util' util
uz' usar, fer servir
uzurp' usurpar

V

vag' vagabundejar,
vaks' cera [rodar
val' vall
valiz' maleta
vals' vals
van' và
vang' galta
vapor' vapor
varb' allistar, reclu-
varm' calent [tar
vart' cuidar criatu-
vast' vast [res
vaz' vas (tot recep-
vejn' vena [tacle)
vek' desvetllar, des-
vel' vela [pertar
velur' vellut
ven' venir
vend' vendre [dres
vendred' diven-
venen' metzines
veng' vejar
venk' vencer
vent' vent
ventol' ventilar
ventr' ventre
ver' veritat (la)
verd' verd
verk' escriure
verm' cuc [(obres)
vers' vers (subs.)
vers' abocar li-
 quids
veruk' verruga
vesp' vespa
vesper' vespre
vespert' rat-pen-
vest' vestir [nat
vestibl' vestibol
vešt' armilla [ta
vet' joguesca, pos-

veter' temps (a
 mosferic) [hic
vetur' anar en v
vezik' bufa (anal
vi vós, vosaltres
viand' carn pera
 nutrició
vio' rengle, torn
vid' veure
vidv' viude
vilağ' vila, poble
vin' vi
vinagr' vinagre
vintr' hivern
viol' viola boscana
 violeta
violon' violí
vip' fuet, tralla
vir' home, mascle
virg' verge (adj.)
virt' virtut
viš' aixugar
vitr' vidre
viv' viure
vizağ' cara, rostr
vođ' veu
voj' via, camí
vojağ' viatjar
vok' cridar (a algu)
vol' voler
volont' de bona
 gana
volv' enrotllar
vort' mot (paraula)
vošt' cua (escrita)
vulp' guineu
vultur' vultor
vund' ferir

Z

zon' cinturó, cinyell
zorg' cuidar
zum bronzeir